

Zpropadené Vánoce (vánoční hra)

© Sbor Petra Chelčického v Lovosicích, Štědrý den 2023

1. dějství		
Masaryk	Nerozčilujme se otázkami hospodářskými a politickými – problém dneška není jen hospodářský a politický, nýbrž především mravní; v celém veřejném životě, v hospodářském a politickém, musíme se vzdát vší násilnosti.	<i>Chodí kolem stolu s lejstry.</i>
	Dělejme konečně všichni politiku rozumnou a poctivou.	<i>Zastaví se, pak sedne ke stroji a píše.</i>
Angelína	Pfui Teufel, to sem se lekla. Já myslela, že tu už nikdo není! Prominou pane prezident, já nerada...	<i>Vstoupí bez zaklepání, začne vytírat podlahu, ale vzápětí uvidí Masaryka, lekne se a má se k odchodu.</i>
Masaryk	Jen se neomlouvejte, slečinko, už jsem tu neměl být. Pořád nějak ne a ne dokončit ten projev. Třeba mi poradíte, co?	<i>Pokyne, aby neodcházela.</i>
Angelína	A kdepak budou ten projev projevovat, pane prezident?	<i>Zvědavě.</i>
Masaryk	Za pár dnů, těsně před Vánoci. Bude se promítat v kinech u nás a také jinde po světě. Jenom pořád nevím, jak ho ukončit.	
Angelína	U nás doma máme betlém po dědovi a andělé tam nad jesličkami drží nápis - jak jen se to řekne česky: Sláva na kopečcích Bohu a na poli pokoj dobrým lidem	
Masaryk	Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Dobrý nápad, to se mi líbí! Slovo na závěr, které hledám! Basta fidli. Nač to dál protahovat.	<i>Radostně si to zapisuje.</i>
	Tak vy nejste Češka, že? Jakkak se jmenujete?	<i>Obrátí se uklízečku.</i>
Angelína	Angelína Himmel, jsem ze Sudet. Teď tady v Praze studuju Vyšší dívčí na Novém Městě. Odpustěj, pane prezident, ale kdy asi tak odejdou, abych mohla vytříť?	
Masaryk	Ano, ano, víte co, slečinko? Ať vás nezdržuju, klidně vytírejte a já si mezitím ještě jednou celý projev projdu.	<i>Dá židli na stůl a sedne si na ní.</i>
Angelína	Jé, to jsou hodnej, pane prezident, budu hned hotová.	
Masaryk	A kdepak bydlíte v těch Sudetech, děvenko? Reichenberg, Aussig nebo Leitmeritz?	
Angelína	Já jsem ze mlejna, z wopparnskýho mlejna. To musíte z vlaku vystoupit na zastávce Wopparn a pak půjdete podél potoka proti proudu a náš	

	dům je hned u viaduktu, co vede cesta na Kottomirsch. Tam vám je krásnej klid.	
Masaryk	Hned bych se k vám na pár týdnů nastěhoval, kdyby to šlo. Navíc, proti proudu já moc rád. Tady v Praze je naopak všechno jiné, jen ne klid. Lidé jsou nespokojení, protože je krize, politici se neustále hádají a svádějí vinu jeden na druhého, a do toho ještě ten nový německý kancléř.	
Angelína	Myslej toho Hitlera?	
Masaryk	Jo, přesně toho. Pořád se rozčiluje, straší a obviňuje druhé ze všeho zla. Řeknu vám, slečinko, jsem kvůli tomu poslední dobou tak nějak vnitřně sevřený. Dneska je mi navíc z toho všeho špatně od žaludku a nejrady bych se na to prezidentování vykašlal.	
Angelína	A to by neměli, pane prezident. Babička mi vždycky říkala, že na sevřenost stačí pěkná procházka podél potoka, a na žaludek nebo kašel že jsou dobré bylinky.	
Masaryk	A to máte pravdu, slečinko, na procházku vyrazím teď hned, ať si vyčistím hlavu. Ještě nějaké ty bylinky. Pamatujete si, jak se jmenují?	
Angelína	U nás je jedna na všechno. Roste přímo u wopparnskýho potoka. Bach-Pestwurz jí říkáme. Má takový velký listy, větší, než všechny jiný rostliny. A kvete jako první, hned v březnu. Babička říkávala, že má v sobě devět sil a že přemůže každé bolení.	
Masaryk	Devětsil! Máte pravdu, děvenko, sušila ho na čaj ještě moje máti! Jenže, kde já ho teď večer seženu?	
Angelína	Zavřou voči, pane prezident. Tadaáá!	<i>Vytáhne z kapsy lahvičku.</i>
Masaryk	Copak to je?	<i>Pomalu otevře oči.</i>
Angelína	Devětsil. Mám z něj udělanej lektvar, kterej nosím všude sebou. Když nejsem ve svý kůži, vždycky zabere.	
Masaryk	No tak to vám, slečinko, mockrát děkuji. Ještě že jsem tu dneska zůstal déle. Poradila jste mi s ukončením vánočního projevu i se zlepšením nálady. Holt, vždycky když přijdou nějaké státnické problémy, budu si tady na vás muset počkat.	<i>Slézá ze stolu.</i>
Angelína	Já jsem tu dneska naposledy, bylo to jenom na záskok. S Pánem Bohem pane prezident.	<i>Odchází.</i>
Masaryk	Auf Wiedersehen, slečinko! A děkuji! Počkejte, počkejte, ještě mi dejte nějaký návrh, kam na	

	tu procházku na uklidněnou. To víte, k vašemu Wopparnskému potoku je to odsud poněkud daleko.	
Angelína	Bejt jima, pane prezident, když to nejde podél potoka, udělala bych si teď před Vánoci procházku k nějakému tomu betlému. Víte, jak vo tom zpívali ti andělé, že tam je pokoj a dobrá vůle.	
Masaryk	Jo, jo, to je pravda, to je pravda. Už je mi to jasné: pokoj se dá načerpat buď ve Wopparnu nebo v Betlémě. Wopparn je daleko, ale betlémy jsou teď v Praze všude. A víte co? Vyrazím si do betlémské ulice! Tak na shledanou!	<i>Usmívá se.</i>
	Komorník! Pane Dostál!	<i>Volá na komorníka.</i>
Komorník	Přál jste si pane prezidente?	<i>Vstoupí.</i>
Masaryk	Pane Dostál, víte co je to státní tajemství?	
Komorník	Samozřejmě, pane prezidente. Nic nevykecat.	
Masaryk	Správně, správně. Tak teď dobře poslouchejte. Pošlete řidiče domů, protože dneska nebudu spát v Lánech, ale tady na hradě.	
Komorník	Rozumím pane prezidente.	
Masaryk	A já se teď seberu a půjdu se projít trochu na vzduch.	
Komorník	Jak si přejete pane prezidente. Vyrozumím ochranku, aby vás doprovodila.	
Masaryk	Ne, ne, ne. To je právě to státní tajemství. Odejdu z hradu vedlejším vchodem a na večerní procházku půjdu sám. O mne žádné starosti a hlavně nic nevykecat, jasné?	
Komorník	Ale pane prezidente...	
Masaryk	Bez obav Dostál, za hodinku jsem zpátky. Nikomu ani muk, rozumíte?	
Komorník	Dobrá tedy, rozumím pane prezidente.	<i>Odchází.</i>
Masaryk	Hmm, nechutná to špatně, devětsil. Jsem zvědav, jak to bude účinkovat.	<i>Napije se z lahvičky.</i>
	Ach synku synku, doma-li jsi Ach synku synku, doma-li jsi...	<i>Obléká si kabát, nasazuje klobouk a brouká si pod vousy, obecenstvo se přidá zpěvem.</i>
2. dějství		
Masaryk	Tma jako v pytli. Aha, kostel! Zajdu se tam podívat na betlém.	<i>Opatrně našlapuje a obchází sál, přičemž se pomalu stmívá osvětlení.</i>
	No ne? Kde to jsem? Tahle chodba tu nebyla, kdo ví, kde z ní vyjdu? Kolik je vlastně hodin? Ah, nejdou potvory. Není na krok vidět...	<i>Bezradně tápe.</i>

Komenský	Uf, promiňte pane, je tady tma jak v pytli, neviděl jsem vás.	<i>Vrazí do Masaryka.</i>
Masaryk	Ne, neomlouvejte se, nic se nestalo, to já jsem vám stál v cestě. Dovolte, abych se představil: Masaryk, Tomáš Garrigue.	<i>Podává Komenskému ruku.</i>
Komenský	Komenský, těší mne mistře Maszáríku. Jestli se nemýlím, jste to vy, co máte to slovníkové řeznictví na jatečném rynku?	
Masaryk	Nikoli, mé příjmení sice naznačuje, že se zabývám masem, ale zdědil jsem jej samozřejmě po předcích. Některý z mých pradědů se nejspíš někdy v 18. století řeznictvím živil...	
Komenský	S prominutím, jaké století jste právě zmínil? Teď máme století sedmnácté. Nejspíš budete unaven, že? Jak dlouho jste na cestě?	
Masaryk	Počkejte, počkejte, jaké že je vaše ctěné příjmení? Řekl jste Komenský? Jan Amos?	<i>Překvapen.</i>
Komenský	Ano, asi už jste o mne slyšel, pane Masaříku. Momentálně přebývám tady v Lešně, ale jinak cestuji po Evropě, snažím se o všenápravu světa a všude se dožaduji pomoci pro utlačený český národ. Řeknu vám, jde to ztuha, ta všenáprava zejména, velmi ztuha.	
Masaryk	To mi povídejte pane Komenský, 300 let nám trvalo, než jsme se z toho temna dostali ven, a teď aby se jeden bál, že ten uřvaný Hitler...	
Komenský	Hitler? Tak toho neznám. Není to ten mastičkář ze široké ulice?	
Masaryk	Ne, ne, pane Komenský, víte, neměl bych to prozrazovat, s českým národem je na pěkných pár století amen.	
Komenský	Ach tak, pán je prorok! Neznáte nějakého Mikuláše Drabíka z Lednice? Taky prorokuje, ale docela jinak. Že prý všechno dobře dopadne, císař Ferdinand z Čech vypadne a my se vrátíme domů.	
Masaryk	Bohužel, musím vás zklamat... A s tou všenápravou si taky nedělejte moc iluze.	
Komenský	Víte, mám to všechno promyšlené. Když se budou lidé vzdělávat a současně se zřeknou násilí, svět bude hned vypadat jinak.	
Masaryk	Vzdělání je potřeba, to ano. Ale všelék to není. Lidé jsou pořád jen lidé. Budou se hádat a rvát, budou si lhát a závidět a přitom mít plnou knihovnu vašich spisů.	
Komenský	Myslíte? Ani toho násilí nezanechají? Víte, já mám takové heslo: Omnia sponte fluent,	

	absit violentia rebus. Všechno ať samo plyne, ať ve věcech násilnost není.	
Masaryk	Souhlasím s vámi, pane kolego, násilí do moderní doby rozhodně nepatří. Zrovna dokončuji vánoční projev, v němž to důrazně zmiňuji. Na druhou stranu, já vždycky říkám, že začít se musí po malých krůčcích. Úspěch by byl, kdyby lidi alespoň přestali lhát a krást.	
Komenský	Tak to jste mne moc nepotěšil pane Masaříku. Já měl za to, že časem poplyne všechno pozvolně samo k lepšímu. Teď budu mít akorát špatné spaní.., Tak vám mě to tak nějak svírá až je mi zle.	
Masaryk	Nate, vezměte si, tohle je medicína, která vám pomůže.	<i>Podává lahvičku.</i>
Komenský	To je od toho mastičkáře Hitlera, jak jste říkal?	
Masaryk	Ne, ne, to je devětsil z wopparnského údolí. Je docela na všechno.	
Komenský	Přemýšlím, co teď, když nás tedy, jak pravíte, čeká několik staletí temna. Asi se z toho labyrintu světa uchýlím do ráje svého srdce. Napsal jsem o tom jednu knížku.	<i>Napije se.</i>
Chelčický	Kdepak labyrint, pánové, je to horší! Svět je rejdištěm antikristů! Myslete si o tom, co chcete, já říkám, že jsou dva, císař a papež. Sepsal jsem o tom taky jeden spis. Píšu v něm, jak tihle dva antikristové potrhali síť církve svaté a jejich vinou teď lidé padají zpátky do temných hlubin nevědomosti a zatracení.	<i>Z ničeho nic se objeví.</i>
Masaryk	Já omdlím, to je přece Chelčický! Nejste vy Chelčický?	
Chelčický	Já jsem nějaký Záhorka, Petr Záhorka, zeman na Záhoří u Chelčic. Přízvisko Chelčický používám jen jako literární přezdívku. Vy jste asi už něco ode mne čet', co? To mě těší! Jak asi víte, já jsem radikál, říkám věci tak, jak jsou. A nikoho nešetřím. Ani sebe.	<i>Podává ruku.</i>
Komenský	Chelčický, kde se tu berete? Vždyť máte být už 200 let po smrti!	
Chelčický	Církev má bejt chudá a má se řídit Kristovým zákonem. A co praví Kristův zákon? Ha?	<i>Pokračuje, jakoby neslyšel.</i>
Komenský	Myslíte třeba zlaté pravidlo z Lukášova evangelia?	
Chelčický	Jo, třeba to.	
Komenský	Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jednejte vy s nimi.	
Chelčický	No vidíte, pánové. A co udělali všichni husitský hejtmani? První, co je zajímalo, byl majetek.	

	Ani kněžím se nedá věřit. Spíš než ke spasení přivedou člověka do zatracení. Vlastní zákony vydávají za zákony Boží.	
Masaryk	Však jsem to tady kolegovi Komenskému před chvílí říkal. Moje heslo zní: nebát se a nekrást!	
Chelčický	Tak to je, milej pane, tak to je. A co praví Kristus Pán? Nečiniti nikomu násilí. Jenže světské panování a vábení peněz a majetku se bez násilí nevobejdou. Proto říkám na rovinu, že veškerý světský úřady a všelijaký kupčení je zapřením Kristova zákona!	
Komenský	Však jsem to před chvílí říkal, že nejlepší je utéci se do ráje vlastního srdce, kde se člověk může setkat s útěhou.	
Chelčický	Já jsem radikál. Já říkám, že je třeba se od všeho, co člověka svádí, odtrhnout. Nemít s tím, co smrdí zatracením, nic společného. Jediný způsob, jak to provést, je utvořit nové společenství kolem Krista Pána, kde se už nebude ani mamonit, ani panovat, ani nenávidět, natož činit násilí!	
Masaryk	Víte, neměl bych vám to prozrazovat, pane Chelčický, ale ten váš ideál jakési nové církvičky, která si žije svatě stranou všeho dění, nebude moc fungovat. Být proti hrabivosti, nerovnosti a útisku je určitě potřeba jako sůl, ale ne jen tak sami pro sebe v nějakém uzavřeném chlívěčku. Důležitější je jít s kůží na trh, jak se říká. Jako tenkrát, když falešně obžalovali Žida Hilsnera, že zabil Anežku Hružovou...	
Komenský	To je ten mastičkář, jak jste říkal, že? Vlastně ne, to byl Hitler.	
Chelčický	Dobrá, dobrá, tak jsme si trochu vyměnili názory a to je vždycky užitečný. Mimochodem, pánové, jdete taky na noc přespat do hospody? Tady ve Vodňanech hned na rynku je jedna docela ucházející, nespí se na hlíně, ale na slámě. A točí tu vodňanskou desítku. Ráno mne můžete doprovodit do Záhoří, když budete chtít.	<i>Trochu nervózně utne diskusi.</i>
Komenský	Cože, my nejsme v polském Lešně, ale ve Vodňanech? Tady něco není v pořádku!	
Masaryk	Pánové, myslím, že vám něco důležitého musím říct. Obávám se, že jsme se společně ocitli v časoprostorové smyčce.	
Chelčický	Cože? Co to povídáte? Jaké šmitce?	
Masaryk	Mám na mysli, že nejsme tam, kde bychom být měli, ani v době, ve které bychom být	

	měli... jestli mi rozumíte? Začalo to tím, že jsem si v Praze vyšel večer na vzduch, abych se uklidnil u nějakého vánočního betlému. Místo toho jsem se ocitl v Lešně a potkal tady pedagoga Komenského, no a z ničeho nic jsme najednou ve Vodňanech se zemanem Chelčickým.	
Chelčický	No, zní to podivně. Jestli v tom nebude zase nějaký ten antikrist. Nějak se mi z toho pomyšlení neudělalo dobře.	
Masaryk	Nate, vezměte si, tohle je medicína, která vám pomůže, devětsil z wopparnského údolí. Je docela na všechno.	<i>Podává lahvičku.</i>
	Antikrist v tom prsty nejspíš nemá, domnívám se, že za to může teorie relativity, co ji před necelými 20 lety objevil jistý Einstein.	
Komenský	A není to ten obuvník, co bydlí v křivé ulici? ...Beru zpět, já vím, už nejsme v Lešně.	
Chelčický	No, pánové, nějak se najednou nemůžu zorientovat. Něco mi říká, že tohle město před námi nebudou Vodňany. Je to všechno podivný...	
Pastýři	Nesem vám noviny...	<i>Prochází zástup pastýřů. Obecenstvo se ke zpěvu přidá.</i>
Chelčický	Hej, jinochu, co se to děje, snad už vánoční koleda?	<i>Zastaví Kubu.</i>
Kuba	Jo, jo, kolega! Viděl na obloze velkou záři a zpívající anděly. Že prý se v Betlémě narodil Kristus Pán. Tak tam honem jdeme, abychom se poklonili. To víte, je to událost! Ať žije Mesiáš! Hosanááá!	
Vašek	A vodkad pánové přicházejí? Nechcete jít s námi? Takovou příležitost byste si, panstvo, neměli nechat ujít. Žádný další Mesiáš už se nenarodí, tenhle je jednou pro vždy, nafurt!	
Komenský	Děkujeme uctivě za pozvání. Myslím, že se v Betlémě také na skok ukážeme!	
Kuba	Už jsme Mesiáše potřebovali jako sůl! Jen se bojím, aby mu něco neproved král Herodes. Je to hrozná bestie. Nesnáší nikoho, kdo by ho mohl nějak ohrozit na trůnu. Kvůli téhle své fóbii už nechal zavraždit spoustu lidí, dokonce vlastní manželku a syny!	
Vašek	Von se Mesiáš hned tak nedá. Ve starejch knihách je psáno, že bude králem na věky věků!	
Kuba	Tak šálóm, pánové, a na viděnou v Betlémě!	<i>Pokračují v chůzi.</i>

Masaryk	Pánové, já jsem rozhodně pro. Když už jsme se propadli do minulosti, tak ať něco zažijeme, co říkáte?	<i>Ke K a Ch.</i>
Chelčický	Sice nechápu, kde jsme se tu vzali, ale do Betléma každopádně jdu. Taková příležitost!	
Komenský	Pánové! Nuž na nic nečekejme a vzhůru k jesličkám!	
Masaryk	Počkat, počkat! Jako prezident Republiky československé jsem povinen splnit podmínky diplomatického protokolu. Všude v cizině musím nejprve vykonat návštěvu u místního vladaře. Jdu ke králi Herodovi. Přes to nejede vlak.	
Komenský	Čeho že jste, pane Gariku Masaříku, prezidentem?	
Chelčický	Přes co že nepluje vrak?	
Masaryk	Je mi líto pánové, ale na vysvětlování není čas. Jdete za Herodem se mnou?	
Komenský	Já bych šel. Využiji příležitosti, abych mu vysvětlil svůj koncept všenápravy světa. Možná by si potom mohl odpustit alespoň to vraždění neviňátek.	
Chelčický	Já k žádnému Herodovi nejdu! Je to mamonář a násilník. Já říkám, že světský úřady a kupčení jsou zapřením Kristova zákona. Nechci mít nic společného s tím, co smrdí zatracením!	
Masaryk	No, jak myslíte, Chelčický. Tak někdy na shledanou.	<i>Podává mu ruku na rozloučenou.</i>
Komenský	S Pánem Bohem.	<i>Také podává ruku.</i>
Chelčický	No jo no, ukecali jste mne. Půjdu tedy s vámi. Ale nečekejte, že bych se snad někde u nějakýho antikrista zpronevěřil svým zásadám!	<i>Po chvíli.</i>
Všichni tři		<i>Odcházejí.</i>
3. dějství		
Herodes	Štěstěna je to, co letí, byl jsem jedním z jejich dětí... (Petr Spálený, záznam 1. sloky)	<i>Hraje u stolu sám se sebou šachy.</i>
Velitel	Vznešený Herode, dovol, abych promluvil.	<i>Uctivě vchází.</i>
Herodes	Mluv náčelníku.	<i>Pokyne rukou.</i>
Velitel	Je tu nějaká delegace z daleka, nějaký rezident z nějaké publiky. Nic mi to tedy osobně neříká, zeměpis mi vždycky dělal potíže. Chtějí prý dodržet diplomatický protokol a tvou výsost pozdravit.	
Herodes	A to je pěkné, že za mnou někdo vůbec přijde! Jsem tu celé dny sám jako kůl v plotě. Všichni se mě bojí. Nechápu proč. Přitom jsem, při vší skromnosti, nejlepší vládce této země ever!	

Velitel	Jistě výsosti.	
Herodes	Víš co, veliteli? Nech nastoupit čestnou jednotku. Vykonám s tím rezidentem vojenskou přehlídku. Ať je to přijetí se vši parádou!	
Velitel	Rozkaz výsosti!	<i>Po chvíli přichází s plukovníkem.</i>
Plukovník	Četóóó nastoupit! Pochodééém vchod! Levá, levá, levá! Zastavit stát! Vpravóóó vbok! K zemi!	<i>Vojáci nastupují do řady.</i>
Herodes	A notáák, plukovníku, k zemi není potřeba! Bude to jen vojenská přehlídka. I plazení se před králem můžeš protentokrát vynechat.	
Plukovník	Sorry vznešenosti, nechal jsem se unést. Vojáci pozóóór! Na můj povel vztyk! K poctééé zbraň! Vpravóóó hled! Myslím, jasnosti, že jsme na přehlídku v zásadě připraveni.	<i>Herodes pokyne veliteli.</i>
Velitel	Vznešený Herode, dovol, abych uvedl vzácnou návštěvu z cizích krajů.	<i>Uvádí delegaci.</i>
Herodes	Tak odkud, odkud?	<i>Povstává z trůnu.</i>
Masaryk	Vaše veličenstvo, jmenuji se Tomáš Garrigue Masaryk a jsem prezidentem Republiky československé.	
Herodes	A děte! Republika? Ty už přece dneska nejsou v módě! My tady v Římské říši máme poslední dobou raději monarchie, vůbec nejraději monarchie absolutní. Lidi potom musí absolutně držet hubu a krok. Kdepak je ta vaše republika?	
Masaryk	Kousek za Dunajem. Je tam hezky, přijedte se, Vaše veličenstvo, někdy podívat. Voda tam hučí po lučinách, bory šumí po skalinách, zemský ráj to na pohled.	
Herodes	No, víte, jak bych vám to řek'. Co je za Dunajem, tam už je na mne moc zima. Už taky nejsem nejmladší. Nerad bych tam u vás na podzim chytil nějakýho housera, nudle u nosu přímo nesnáším. Ale nic ve zlým. To je od vás hezké, že jste za starým Herodem, nejslavnějším vládcem v celém Středomoří, zavítali.	
Masaryk	Dovolte mi, veličenstvo, abych vám představil mé kolegy. Jan Amos Komenský, učitel národů, a Petr Chelčický, zeman od Vodňan.	
Herodes	Aha, aha, zajímavé! Copak ty národy učíš, Johane Amosi? Ale víte co? Než se dáme do řeči, vykonám tady s prezidentem přehlídku	

	hradní stráž. Ať má ta vaše návštěva patřičnou úroveň.	
Herodes a Masaryk		<i>Přehlídka vojáků. Hraje se Radeckého pochod.</i>
Plukovník	Zastavit stááát!	<i>Vojáci už stojí.</i>
Herodes	Vždyť stojí, plukovníku. Teď je na řadě, abyste odsud co nejrychleji vypadli!	
Plukovník	Promiňte jasnosti, nějak jsem to spletl. Vojáci pozóóó! Vpravóóó vbok! Pochodééém vchod! Na můj povééé! Zastavit stát! Pohov! Rozchod!	<i>Vojáci odcházejí, poslední povely už jsou slyšet z dálky.</i>
Herodes	Kde jsme to skončili. Jo, už to mám! Učitel národů! Copak to ty národy učíš Amosi? Máš nějaké výsledky? Já si totiž myslím, že národy jsou v zásadě nepoučitelné.	
Chelčický	Moje řeč, národy nepředěláš. Každý chce mít navrch a podle toho to na světě vypadá. Dábel si je vždycky osedlá podle toho, jak na nich chce rajtovat.	<i>Chelčický si sám bere slovo.</i>
Masaryk	Pssst! Nemusíte, Chelčický, všechno hned komentovat!	<i>Na Chelčického.</i>
Komenský	Víte, mám to všechno promyšlené. Když se budou národy vzdělávat a současně se zřeknou násilí, svět bude hned vypadat jinak, lépe. Omnia sponte fluant, absit violentia rebus. Všechno ať samo plyne, ať ve věcech násilnost není.	<i>Směřem k Herodovi.</i>
Herodes	Ha, ha, ha. A to my v Římské říši to máme jinak. Vzdělání? Prosím, nic proti tomu. Horní vrstvy by měly znát alespoň řeckou kulturu. Ale proč se vzdávat násilí? Bez něj by se říše za pár týdnů docela jistě rozpadla. Násilí je, učiteli národů, klíč, kterým všechno skutečně hodnotné drží pohromadě! Co svět světem stojí.	
Chelčický	A to my radikální křesťané to vidíme úplně jinak!	
Masaryk	Pssst! Chelčický, ticho!	<i>Na Chelčického.</i>
Chelčický	Svět je rejdištěm antikristů! Myslete si o tom, co chcete, ale je to tak. Církev má být chudá a má se řídit Kristovým zákonem nečiniti nikomu násilí. Jenže světské panování, vábení peněz a majetku, se bez násilí neobejdou. Proto říkám na rovinu, že veškerý světský úřad a všelijaký kupčení je zapřením Kristova zákona!	<i>Jako když Masaryka neslyší.</i>
Herodes	Počkat, počkat! Slyšel jsem dobře? Řekl jsi Kristus? Mesiáš už přišel? A vydává zákony? Že	

	o tom nevím? Pokud to tak je, určitě bude chtít usednout i na můj trůn!	
Chelčický	Tedy, on ještě nepřišel, vlastně přišel...	
Masaryk	Pssst! Ticho!	<i>Na Chelčického.</i>
Chelčický	Narodil se právě v Betlémě!	<i>Nemůže si pomoci.</i>
Herodes	Tak on se narodil? A v Betlémě?	<i>Podezřívavě.</i>
Komenský	A je to venku.	<i>Bezradně.</i>
Herodes	Velitel! Velitel!	
Velitel	K vašim službám, výsosti.	
Herodes	Uved' okamžitě hradní legii do vojenské pohotovosti a vyčkej dalších rozkazů.	<i>Odchází s velitelem za dveře.</i>
Komenský	Tohle špatně dopadne. Už se určitě chystá do Betléma na trestnou výpravu. Přesně, jak je psáno v evangeliu svatého Matouše.	
Chelčický	Já to říkal, že se sem nemělo chodit.	
Masaryk	Nedá se nic dělat, tohle nesmíme dopustit. Je třeba Heroda odstranit, než své podlé záměry uskuteční.	
Chelčický	Já tedy v nějakém násilném odstraňování Heroda nejedu. Varoval jsem vás.	
Komenský	A nešlo by to nějak bez násilí? Pokusím se mu domluvit. Třeba si dá říct.	
Masaryk	Obávám se, že tahle šance je prakticky nulová. Pozor, už je tu zpátky!	<i>Herodes přichází viditelně rozrušený.</i>
Herodes	To jsem se dočkal! Chrám jsem jim postavil, vybudoval nové cesty, vodovody, divadla a gymnázia, pozvednul judskou ekonomiku, a teď tohle! 40 let úspěšně vládnu a oni si klidně místo mě nechají narodit Mesiáše!	<i>Rozzlobeně.</i>
Komenský	Co hodláte dělat, vaše veličenstvo?	
Herodes	Chcete to skutečně vědět, pánové z republiky někde za Dunajem? Tak já vám to řeknu. Jestli se brzy nedozvím, které dítě je tím narozeným Mesiášem, nechám zabít všechny chlapce v Betlémě ve věku do dvou let! A basta!	
Masaryk	To je hrozné, vaše jasnosti! To byste přece neudělal?	
Herodes	Ale udělal, ale udělal! Tady nejsme žádná republika, prezidente! V monarchii to bez násilí nejde, natož v monarchii absolutní!	<i>Herodes obrácený jinam, Masaryk přitom mrká na Komenského, ten krčí rameny, potom na Chelčického.</i>
Chelčický	Tu máš, darebáku jeden antikristovská!	<i>Popadne velkou vázu a praští s ní Heroda do hlavy.</i>
Herodes	mmm	<i>Skácí se k zemi.</i>
Masaryk	Honem chlapi! Zabalíme ho do koberce a pryč!	<i>Balí Heroda do koberce.</i>
Všichni 3	Uff!	<i>Odnášejí Heroda v koberci.</i>

Velitel	Ááá, pánové z ciziny dostali od naší královské výsosti darem perský koberec!	
Chelčický	Moc se nám líbí!	
Komenský	Velká pocta! Máme vám, veliteli, vyřídit, že teď jeho výsost nemáte vyrušovat. Odebral se na záchod a nějakou chvíli tam prý setrvá.	
Masaryk	Mějte se tu hezky! Velice si vážíme vaší pohostinnosti.	
	Honem do Betléma! Je to odtud jenom asi 5 kilometrů. Musíme varovat svatou rodinu!	<i>Když už jsou venku. Odhodí koberec s Herodem do škarpy.</i>
Chelčický	Taky slyšíte to, co já?	
Komenský	Neslyšíte náhodou trávu růst, Chelčický?	
Chelčický	Ne, vážně, slyším takovej jemnej nebeskej hlahol, či co. Táhle, táhle, vidíte? Celý zástup!	<i>Na scénu vcházejí andělé, uprostřed Marie s Ježíškem.</i>
Andělé	Jak jsi krásné neviňátko...	<i>Zpívají a obecenstvo se přidá.</i>
Archandělka Gabriela	Dovolte prosím, pánové, nechte projít humanitární konvoj.	<i>V ruce drží červený terč. M,K+Ch zírají, co se děje.</i>
Chelčický	Páni! Já to tušil! Svatá rodina utíká do Egypta! V evangeliu je o tom jen letmá zmínka a tady to máme naživo v přímým přenosu! Wow!	
	Haló! Marie, matko Páně! Už nikam utíkat nemusíte! Herodes je po smrti! Nic vám nehrozí!	<i>Na Marii.</i>
Marie	Já vím, já vím. Ale v Egyptě už na nás čeká Josef. Však my se zas v pravý čas vrátíme.	<i>Otočí se na Chelčického.</i>
Komenský	Omlouvám se, že zdržujeme, Marie, ale nedá mi to, abych se nezeptal: Mohli bychom se alespoň jen tak narychlo na Jezulátko mrknout?	
Marie	Jen se mrkněte.	<i>S úsměvem kývne na souhlas.</i>
Gabriela	Jen se mrkněte. My andělé se taky nemůžem vynadávat. Na tuhle událost se čekalo celé věky!	<i>Dívají se rozněžněle na mimino.</i>
Angelína	Zdravím, poutníci! Jen se podívejte. Čím víc lidí se na Ježíše bude dívat, tím líp na světě bude.	<i>Najednou se objeví.</i>
Masaryk	Angelíno, co vy tady? Snad jste se, slečinko, také nepropadla dějinami až sem?	<i>Udiveně.</i>
Angelína	Kdepak. Já jsem anděl, skutečnej anděl. Za tisíc devět set třicet tři let budu na andělský stáži ve wopparnským mlejně a jako brigádu vezmu úklid u nich na pražským hradě.	
Masaryk	I vy jedna anděli! Tak to vy jste způsobila, že jsme se dostali až sem?!	

Angelína	Chtěla jsem vědět, jak si vy Čechové poradíte s násilím, které se nedotýká přímo vás, ale těch druhých. Píšu o tom nebeskou diplomku.	
Masaryk	A?	
Angelína	Ich denke, es war gut. Myslím, že dobrý. Všichni tři máte naprostou pravdu, že násilí by nemělo bejt. Ale někdy holt není žádný mírumilovný řešení k mání. Člověk pak musí volit mezi malým a velkým zlem. Zvládli jste to na jedničku.	
Chelčický	Teda, takovýhle Vánoce jsem ještě nezažil! Nejradši bych odešel do Egypta s vámi. Pryč od všech antikristů, jejichž vinou lidé upadají do temnejch hlubin nevědomosti a zatracení.	
Gabriela	Nemyslete si, pane Chelčický, antikristové jsou všude, i v Egyptě. Touha po moci, účelové lži a sebestředné sobectví prosáknou kamkoli – do lidských srdcí, do společnosti, dokonce i do církví. Jediný způsob, jak antikristům nepodlehout, je dívat se na laskavého a spravedlivého Krista.	
Angelína	No nic. Nastal čas, pánové, abyste se vrátili zpátky do svejch století. Dají mi tu lahvičku, prosím, pane prezident.	
Masaryk	Mnohokrát vám, Angelínko, za tyhle Vánoce děkuji. A kdybyste zase někdy měla cestu, určitě se stavte!	<i>Podává Angelíně lahvičku. Andělé odcházejí a za nimi i M, Ch a K.</i>
Dovětek		
Masaryk	Komorník! Pane Dostál!	
Komorník	Přál jste si pane prezidente?	
Masaryk	Pane Dostál, víte co je to státní tajemství?	
Komorník	Samozřejmě, pane prezidente. Nic nevykecat.	
Masaryk	Správně, správně. Tak teď dobře poslouchejte. Nikomu ani muk, že jsem se vrátil až k ránu. Nikdo o mé státní návštěvě v Jeruzalémě nemusí vědět.	
Komorník	Prosím?	
Masaryk	Nic, nic, já jen tak žertuji. A na odpoledne ať přijedou ti z toho amerického filmu. Vánoční projev mám hotový. Můžeme to natočit.	
Komorník	Rozumím pane prezidente.	
<i>Na plátně Masarykův vánoční projev z roku 1933.</i>		